

رشته

مطالعات اسلامی

زنان

آشنایی با رشته مطالعات اسلامی زنان

منظور از مطالعات زنان، کلیه مطالعاتی است که کانون اصلی تحقیقات و هسته تحلیل هایشان زن یا جنسیت باشد و هنگامی که این تحقیقات با نگاه اسلامی صورت بگیرد و گزاره های دینی مبنای تحلیل ها در این عرصه باشند "مطالعات اسلامی زنان" نامیده می شود.

ضرورت پرداختن به این رشته

تحولات سریع فرهنگی اجتماعی در سده های اخیر، گسترش فناوری های جدید به ویژه در حوزه اطلاع رسانی و ارتباطات، ظهور مکاتب فلسفی و جنبش های اجتماعی چالش های جدیدی فراروی زن و خانواده گذاشته که برای برون رفت از این وضعیت و مبتلا نشدن به راه حل های غیرمنطقی با تفکر دینی، ریشه یابی این معضلات و تبیین آموزه های دین متناسب با تحولات جدید امری کاملاً ضروری است.

سخن مقام معظم رهبری

بیانات بنیانگذار کبیر انقلاب اسلامی برای تبیین الگوی دین شناختی در مسائل زنان و همچنین تأکید و مطالبه مقام معظم رهبری، اهمیت تلاش جدی در زمینه مطالعات اسلامی زنان توسط حوزه های علمیه خواهران را دوچندان می نماید ایشان در جمع گروهی از زنان فعال و نخبه این عرصه فرموده اند:

" من تصدیق می کنم مطالبی را که بعضی از خانم ها بیان کردند و گفتند ما در تقابل با تبلیغات معارض - از جمله تبلیغات فمینیستی - آنچنان که باید، کار درست، کار قوی، کار پر حجم و با کیفیت های بالا نکرده ایم. من از همین جا به دستگاه های تحقیقاتی، به پژوهشگاه ها، به دانشگاه ها، به حوزه های علمیه و به صاحب نظران توصیه و از آنها مطالبه می کنم که در این زمینه کار کنند. مسئله، مسئله مهمی است."

تعریف رشته

منظور از مطالعات زنان، کلیه مطالعاتی است که کانون اصلی تحقیقات و هسته تحلیل هایشان زن یا جنسیت باشد و هنگامی که این تحقیقات با نگاه اسلامی صورت بگیرد و گزاره های دینی مبنای تحلیل ها در این عرصه باشند "مطالعات اسلامی زنان" نامیده می شود.

اهداف

(شناختی، تربیتی - اخلاقی و مهارتی)

۱. تعمیق شناخت نسبت به مبانی اعتقادات اسلامی
۲. پرورش کارشناسان اسلامی واجد صلاحیت در حوزه مطالعات زنان، برای ارائه مشاوره علمی به نهادها در مباحث زن
۳. تبیین و توصیف نگاه جامع اسلام به زن
۴. افزایش توان تحقیق در حد تحلیل و بررسی و نقد و زمینه سازی جهت تألیف و ترجمه در حوزه مطالعات زنان
۵. ایجاد توان تدریس مباحث مرتبط با موضوع زن، در سطوح پایین تر
۶. افزایش توان پاسخ گویی به شبهات و پرسش های رایج در موضوع زن
۷. ایجاد توانایی تبلیغ دیدگاه اسلامی و تأثیر گذاری فرهنگی در حوزه مطالعات زنان

ضرورتها

۱. مواجهه عالمانه با امواج فکری فمینیستی و التقاطی
۲. نیاز رو به رشد نظام اسلامی به زنان آشنا با مباحث جنسیتی، در مدیریت های فرهنگی و حوزه های کارشناسی
۳. پاسخ گویی به پرسش های نوپدید در حوزه زن و خانواده
۴. نیاز حوزه های علمیه به اساتید زن، در حوزه مسائل زنان
۵. کشف و تبیین علمی جایگاه زن و خانواده در اندیشه اسلام
۶. ارائه الگوی زندگی جامع، کامل و فراگیر از حضور زن، با تحفظ بر ویژگی های جنسیتی

سیاست‌ها

۱. توجه به ویژگی‌ها و مسئولیت‌های بانوان در برنامه‌ریزی‌های آموزشی، پژوهشی و تربیتی
۲. تأکید بر آموزش مباحث زنان، با توجه به مبانی اعتقادی و اخلاقی اسلام (به منظور تحقق اهداف اسلام در حوزه زنان)
۳. تأکید بر اصالت خانواده از دیدگاه اسلامی و نقش محوری زن در تحکیم آن
۴. توجه به مسئولیت‌ها و کارکردهای جنسیتی زن در حوزه فرهنگی و اجتماعی
۵. تأکید بر شناسایی استعدادها برتر در زمینه‌های پژوهش، تدریس، مدیریت، تبلیغ و مشاوره تخصصی در حوزه زنان
۶. توجه خاص به تأثیرگذاری مفاهیم و نظریه‌های اسلامی و غیر اسلامی در توصیفات، تحلیل‌ها، آسیب‌شناسی‌ها و نظریه‌پردازی‌ها در حوزه مطالعات زنان

زمینه‌های فعالیت فارغ‌التحصیلان

- تدریس، تبلیغ و پژوهش و فعالیت‌های اجرایی در مسائل جنسیتی می‌باشد.
- در عرصه تبلیغ؛ وجود شبهات اعتقادی بسیار پیرامون مسائل زن و خانواده و جنسیت، خلأ وجود کارشناس مسائل زنان در موقعیتهای مختلف به شدت احساس می‌شود این موقعیت‌ها شامل حضور در مجامع بین‌المللی، رسانه، مبلغ مدارس دخترانه و دیگر موقعیت‌های تبلیغی می‌شود.
- در عرصه تدریس؛ با توجه به نوظهور رشته مطالعات اسلامی زنان در حوزه و اهتمام حوزه‌های علمیة مختلف به راه اندازی آن و همچنین اقبال عمومی دانشگاهیان به این رشته و کم بودن اساتید مسلط در مباحث زنان، نیاز به وجود اساتید متخصص احساس میشود.
- در عرصه پژوهش؛ توجه به مباحث زن و خانواده یکی از اصول مهم در سیاست‌گذاری‌های هر جامعه می‌باشد. و بدلیل خلأ پژوهشی در عرصه مسائل زن و خانواده از سطح ارائه مقاله به مجلات تخصصی زنان گرفته تا انجام پروژه‌های کلان زمینه فعالیت فراهم می‌باشد.
- در عرصه فعالیت‌های اجرایی؛ حضور در نهادهای فرهنگی اجتماعی و سیاسی متمرکز بر مسائل زنان که روز به روز در حال افزایش اند.

کلیات و جدول دروس رشته مطالعات اسلامی زنان

در مقطع سطح سه

عنوان واحد	تعداد واحد
دروس عمومی	۳۰
دروس تخصصی (با احتساب پایان نامه)	۷۲
تعداد کل واحدها	۱۰۲

عناوین و مشخصات تفصیلی دروس

۱. دروس عمومی

دروس عمومی، گرچه در تمامی رشته‌های سطح سه، مشترک است؛ اما سعی می‌شود محتوای آن، متناسب با اهداف رشته مطالعات زنان، گزینش شود.

واحد	نام درس	واحد
۱	فقه ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۱۲
۲	اصول ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۸
۳	تفسیر قرآن ۱ و ۲	۴
۴	عقاید خاص شیعه ۱ و ۲	۴
۵	تجزیه و ترکیب	۲
جمع واحدها		۳۰

۲. دروس تخصصی

واحد	نام درس	واحد
۱	فقه تخصصی ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۱۲
۲	اصول فقه ۵ و ۶	۴
۳	فلسفه فقه ۱ و ۲	۴
۴	انسان در اسلام	۲
۵	معارف بنیادین دین ۱ و ۲	۴
۶	زن در اسلام	۳
۷	خانواده در اسلام	۳
۸	زن در ادیان و مکاتب فلسفی	۲
۹	جریان‌شناسی مطالعات زنان در جهان اسلام	۲
۱۰	جریان‌شناسی فمینیسم	۲
۱۱	مبانی و آثار فمینیسم ۱ و ۲	۴
۱۲	مقدمه علم حقوق	۲
۱۳	فلسفه حقوق با رویکرد اسلامی	۱
۱۴	زن در نظام حقوقی ایران	۲
۱۵	حقوق زن در اسلام و غرب	۳
۱۶	جامعه‌شناسی جنسیت	۲
۱۷	اخلاق جنسیتی	۲
۱۸	جنسیت و تعلیم و تربیت	۲
۱۹	روان‌شناسی اختلافی زن و مرد	۲
۲۰	روش تحقیق پیشرفته	۲
۲۱	زبان انگلیسی ۱ و ۲	۴
۲۲	عربی معاصر	۲
۲۳	همایش و کارورزی ۱ و ۲	۲
۳۱	پایان‌نامه	۴
تعداد کل واحدهای تخصصی		۷۲